

Møteprotokoll fra kontrollutvalgsmøte nr. 8 i NIF

Kontrollutvalg: Norges Idrettsforbund

Møtested: Teams

Dato: 15.02.2021

Tidspunkt: 11.30-15.00

Følgende medlemmer møtte:

Mariann Steine Bendriss Leder

Tom Ericsen

Gunnar Skoglund

Forfall fra:

Fra Idrettsstyre deltok:

President Berit Kjøll

Fra administrasjonen deltok følgende:

Generalsekretær Karen Kvalevåg

Økonomisjef Anita Pelsholen

Forvaltningsansvarlig og sekretær i KU Stine Schultz Heireng

Juridisk sjef Henriette Hillestad-Thune (Sak 53-19/21)

Advokat Tord Jordet (Sak 53-19/21)

Advokat Ida Sandbakken (Sak 53-19/21)

Advokat Anniken Haugen (Sak 53-19/21)

Eksterne deltakere/rådgivere:

Advokat Niels Kiær

Ekstern revisor:

Kontrollutvalget har i forkant av møtet mottatt sakspapirer fra idrettsstyrets møte 16, 17, 18 samt protokoll fra idrettsstyrets møte nummer 15, 16 og 17.

51-19/21	PROTOKOLL FRA KU MØTE 1. DESEMBER
-----------------	--

V E D T A K

KU godkjenner protokoll fra KU møte 1. desember 2020.

52-19/21	KORT ORIENTERING FRA GENERALSEKRETÆR OG PRESIDENTEN FRA DRIFT OG SAKER I IS MØTE 16, 17 OG 18 SOM ER RELEVANTE FOR KU SITT ARBEID
-----------------	--

Bakgrunn for saken

KU sitt arbeide er regulert i NIFs lov §2-12. Relevante forhold som KU bør informeres om på hvert KU møte (fast agenda):

- Har det siden siste KU møte vært avdekket brudd på organisasjonsleddets- eller overordnet organisasjonsledds regelverk og vedtak?
- Har det oppstått spesielle forhold i forvaltningen som bør belyses?
- Har det oppstått ekstraordinære forhold av økonomisk karakter som er ufordrende ift. tildelte midler og/eller rammer?
- Eventuelle andre forhold som KU bør orienteres om som ikke er dekket av øvrige saker i dette KU-møte?

Beskrivelse

Presidenten orienterte om Covid-19-situasjonen og arbeidet med gjenåpning og kompensasjonsordninger. Presidenten trakk frem ansvarlighet i gjenåpningen samt regionsvis tilpasning som viktige områder. Det er en krevende tid for organisasjonen. NIF har tett og nær dialog med myndighetene. NIF mener at det er bedre å åpne organisert, fremfor å åpne uorganisert.

Videre orienterte presidenten om arbeidet med gjenåpning og kompensasjon til toppidretten. Toppidrett er arbeidsplasser som medfører at de som driver toppidrett ikke har en jobb å gå til når toppidretten stenges ned.

Kompensasjonsordningen er økt både i beløp og periode som den gjelder for. NIF opplever at det er en sterk vilje for å være imøtekommende for idrettens totale behov.

Deretter orienterte presidenten om idrettsstyrets arbeid frem mot det neste idrettstinget. Administrasjonen har i gang satt gode prosesser frem mot tinget. Fokus på krevende prosesser med separate møteplasser samt at saker som behandles på tinget er godt forankret i tilfelle tinget må gjennomføres heldigitalt.

Presidenten orienterte avslutningsvis om ansettelsesprosessen for ny generalsekretær. Idrettsstyret har satt ned et ansettelsesutvalg som skal jobbe med dette fremover.

VEDTAK

KU tar gjennomgang fra president og generalsekretær til orientering.

53-19/21	NIFS LOV §4-4, BOKSTAV L SAMT PROSESSER FOR SAKSBEHANDLING AV VARSLINGSSAKER OG HABILITET
----------	--

Saken var opprinnelig berammet til KU møte nr. 7 den 1. desember 2020, men ble utsatt da man avventet resultat fra gjennomgang i Lovutvalget.

Bakgrunn for saken

KU har mottatt henvendelser med spørsmål om hvordan Idrettsstyret har organisert seg for å ivareta sitt påse ansvar i NIFs lov §4-4 bokstav l - hvilke prosesser NIF har i forhold til saksbehandling av varslings saker og rutiner i anledning spørsmål som blir stilt til NIF rundt habilitet i NIFs administrasjon. Det er også reist spørsmål knyttet til hvilke prosesser og rutiner NIF har i anledning innhenting av fakta/faktaundersøkelser og hvordan prosedyrene er rundt godkjenning av lovnormer i særforbund.

I forlengelse av §2-12 i NIFs lov, som beskriver hva KU skal befatte seg med, så finner KU disse spørsmålene å ligge innenfor det KU skal befatte seg med. Det gjelder da på et prinsipielt grunnlag. KU er ikke et organ som skal behandle klage- eller varslings saker.

KU adresserte til NIF et behov for å få fremlagt:

- Hvilke instruksjoner og rutiner har NIF for å sikre at Idrettsstyret ivaretar sitt påse ansvar i forhold til NIFs lov §4-4, bokstav l
- Hvilke prosedyrer og retningslinjer har NIF for saksbehandling av varslings saker
- Hvordan blir habilitetsregelverk i NIFs administrasjon ivaretatt
- Hvilke prosesser har NIF i anledning faktaundersøkelser/kartlegging av fakta
- Hvilke prosedyrer skal følges for godkjenning av lov i særforbund

Det har også vært adressert til KU den siste tiden et manglende regelverk hvor enkeltpersoner kan klage og hevde sin rett og som videre kan ta saker inn for et domsutvalg. Dette fordrer imidlertid et organ som er helt uavhengig av linjen i NIF og Idrettsstyret, og organet kan derfor ikke være et rådgivende organ til administrasjonen- eller Idrettsstyret i NIF og heller ikke være underlagt deres instruksjonsmyndighet. I NIFs lov §2-12 bokstav c står det at KU skal avgi en uttalelse til alle forslag til vedtak som skal behandles på årsmøte/ting til de saker som ligger innenfor KU sitt arbeidsområde. KU anser det som en mer riktig arena å adressere slike spørsmål.

Beskrivelse og vurdering

Juridisk avdeling orienterte utvalget om informasjon og rutiner knyttet til de ulike sakene.

Lovutvalgets gjennomgang av §4-4 bokstav l

Juridisk orienterte om resultatet av lovutvalgets gjennomgang av §4-4 bokstav l og at Idrettsstyrets ansvar må ses i sammenheng med størrelsen på organisasjonen og de enkelte organisasjonsledds autonomitet. Det primære ansvaret for å sikre at idrettens regelverk blir fulgt påhviler det enkelte organisasjonsleddet. Lovutvalget uttaler følgende:

Om Idrettsstyrets ansvar etter NIFs lov § 4-4, bokstav l kun gjelder ansvar overfor for NIF som sentralledd, eller om ansvaret omfatter samtlige underliggende organisasjonsledd i NIF, må fastslås etter en fortolkning av bestemmelsens ordlyd, øvrige deler av § 4-4, NIFs lov for øvrig, samt etablert organisasjonspraksis. Lovutvalget mener at oppgaven med å påse at lover og bestemmelser overholdes ikke er begrenset til NIF som sentralledd.

Det primære ansvaret for å sikre at idrettens regelverk blir fulgt påhviler det enkelte organisasjonsleddet. Det er også det enkelte organisasjonsledd som har det primære ansvaret for å følge opp brudd på regelverket, eventuelt gjennom påtale til NIFs domsutvalg. Idrettsstyret må selv vurdere hvordan den overordnede oppgaven med å påse at lover og bestemmelse overholdes best skal ivaretas, og hvordan arbeidet skal organiseres, blant annet hva som skal gjøres av administrasjonen. Både fastsettelse av lovnormer, retningslinjer, veiledninger, og annet organisasjonsarbeid som for eksempel opplæring, er etablerte tiltak som har som formål å sikre god forvaltning og overholdelse av idrettens regelverk.

Blir Idrettsstyret kjent med det som fremstår som regelverksbrudd, er lovutvalget av den oppfatning at ansvaret etter § 4-4 l i første rekke går ut på å forsikre seg om at det skjer en forsvarlig oppfølging av regelverksbruddet innenfor det som regelverket bestemmer.

Juridisk orienterte videre om idrettskretsenes arbeid knyttet til §4-4, l og hvilke undersøkelser, veiledning og oppfølging idrettskretene gjør for å påse at organisasjonsleddene oppfyller sine medlemsforpliktelser.

Varslingsrutiner og varslingssaker

Juridisk introduserte kort om varslingsrutiner for NIF og øvrige organisasjonsledd.

Juridisk orienterte om NIFs varslingskanal og varslingsrutiner. Informasjon ligger tilgjengelig på NIFs hjemmesider:

<https://www.idrettsforbundet.no/om-nif/varslinger-i-norges-idrettsforbund/>.

Det ble informert om at NIF har valgt å utvide kretsen for hvem som kan varsle og om at det er satt opp grunnleggende prinsipper for hvordan varsler skal håndteres. Av de grunnleggende prinsippene følger det blant annet at varsler skal behandles fortrolig samt partenes rett til kontradiksjon. Forhold ved andre organisasjonsledd, f.eks. særforbund og idrettslag, må varsles direkte til det organisasjonsleddet det gjelder. Det er listet opp 5 ulike måter å varsle på, der varslingskanal er ett av alternativene. Alle varsler som går via varslingskanalen, går til NIFs juridiske avdeling.

I anledning oppfølging av varsler som gjelder NIF og NIFs organisasjonsledd, har IS som tillegg til ovennevnte vedtatt i idrettsstyremøte 29 sak 262 -15/19 følgende instruks for varslinger til NIF:

NIF har etablert nye rutiner for varsling der det kan varsles om kritikkverdige forhold i NIFs virksomhet. Dette kan omfatte brudd på alminnelig lovgivning, mobbing, diskriminering, trakassering og økonomiske misligheter.

Vedtak:

For varslingssaker har Idrettsstyret besluttet følgende:

1. Varsler som omhandler NIF:

a) Idrettsstyret oppnevner NIFs juridiske avdeling som ansvarlig for mottak og oppfølging av varsler som omhandler NIFs virksomhet

b) NIFs juridiske avdeling gis myndighet til å foreta det som er nødvendig for en forsvarlig behandling av saken, herunder fremme forslag til konkret oppfølging for NIFs generalsekretær eller Idrettsstyret

2. Varsler som omhandler NIFs øvrige organisasjonsledd:

a) NIFs organisasjonsledd er ansvarlig for egen virksomhet, herunder mottak og oppfølging av varsler

b) Dersom NIF mottar varsler som omhandler særforbund eller idrettskretser har NIFs generalsekretær myndighet til å iverksette nødvendige undersøkelser og tiltak.

NIF består av organisasjonsledd som er selvstendige juridiske personer med egne styrende og kontrollerende organer. Der det skjer brudd på idrettens regelverk, eller andre forhold som vedrører virksomheten til organisasjonsleddet og/eller deres tillitsvalgte, skal det derfor først og fremst være det enkelte organisasjonsledd som har ansvaret for oppfølgingen av dette gjennom sine styrende organer og/eller gjennom påtale til NIFs domsutvalg. Idrettsstyrets ansvar som høyeste myndighet for hele paraplyorganisasjonen iht. NIFs lov § 4-1, innebærer imidlertid at Idrettsstyret tidvis skal tre i aksjon der det er nødvendig av hensyn til NIF som sådan, f.eks. der brudd på regelverk kan få alvorlige konsekvenser også for andre organisasjonsledd, eller det foreligger alvorlige brudd som organisasjonsleddets styrende organer ikke selv har vilje eller evne til å håndtere. Dette ansvaret er ikke sidestilt med organisasjonsleddenes eget ansvar, og er et sekundært ansvar avledet av § 4-1 iht juridisk i NIF. Vurderingen av om det, av hensyn til NIF, er behov for å tre i aksjon, er en skjønnsmessig og konkret vurdering som tilligger Idrettsstyret.

Kommentar fra KU i møte:

KU stilte spørsmål ved om det er mulig å skape noe mer forutsigbarhet i forhold til hva organisasjonsledd eller andre kan forvente at Idrettsstyret vil befatte seg med. Det ble besvart med at det må vurderes fra sak til sak. KU stilte også spørsmål rundt om det kan by på utfordringer for organisasjonsledd å følge opp varsler knyttet til egne tillitsvalgte, ledere osv. i et habilitets perspektiv. Juridisk fremhevet at det er vurderinger organisasjonsleddet må ta, og deretter ta stilling til hva som er videre forsvarlig saksbehandling. KU stilte også spørsmål om det i forlengelse av vedtak i sak 262 bør være en rutine på at juridisk i NIF kort orienterer Idrettsstyret om saker de har hatt til behandling i perioden uavhengig av om de ender opp med en konkret henstilling om at Idrettsstyret skal befatte seg med saken eller ikke. KU er av den oppfatning at dette kan være innsikt som i et styring og kontroll perspektiv kan være relevant for et styre å få på bordet. Juridisk svarte ut at dagens organisering er mest hensiktsmessig, også tatt i betraktning regler om personvern.

Habilitet

Juridisk orienterte om at hvis det rettes habilitetsinnsigelser mot de som behandler varslene, brukes samme habilitetsregler som i NIFs lov §2-8 med tilhørende veileder. Det ble orientert om at habilitet vurderes i hver enkelt sak og at dette er formidlet videre der det har vært etterspurte. Kontrollutvalget etterspurte eksempler på korrespondanse med varslere som er gitt i forbindelse med habilitetsvarsler.

Kommentar fra KU i møte:

KU kommenterte på generelt grunnlag at det for omverden må fremstå som at den som behandler et varsel er uavhengig av den som det er rettet et varsel mot. Det står for øvrig også i habilitetsregelverket. Det ble også diskutert på generelt grunnlag viktigheten av å være transparente på de vurderinger som er gjort for å skape trygghet og tillit.

Faktaundersøkelser/faktainnhenting

NIF igangsetter ved enkelte anledninger undersøkelser for å avdekke fakta i hva som har skjedd i en konkret sak. Slike undersøkelser er i enkelte tilfeller gitt navnet faktaundersøkelse. Juridisk orienterte om at det i mange typer undersøkelser ikke er en faktaundersøkelse som nevnt i arbeidsmiljøloven, men en kartlegging som er gjort for å undersøke hva som har skjedd i en konkret sak. Det er interne rutiner for hvordan prosesser skal være for forskjellig type undersøkelser av fakta. Det må imidlertid vurderes fra sak til sak.

Kommentar fra KU i møte:

KU kommenterte på at kvaliteter som ligger i metodeverket for faktaundersøkelser i arbeidsmiljølovens forstand også kan egne seg for andre type faktainnhenting. KU tenker her spesielt på dette med partsinnsyn og kontradiksjon. KU berørte at faktainnhenting i saker hvor en part ønsker å være anonym, også når det gjelder innholdet i påstander, naturlig nok ikke gir rom for kontradiksjon. Undersøkelsens verdi vil i det bildet forringes i forhold til å trekke konklusjoner.

Godkjenning av lovnormer i underliggende org.ledd

Juridisk informerte om at ordningen med godkjenning av lover ble avviklet i 2019. Særforbund skal kun sende inn sine lover til NIF for orientering. I veiledningen for lovnormer for særforbund står det følgende:

«Særforbundet trenger ikke lenger oversende lovendringer i egen lov til NIF for godkjenning, men NIF skal fortsatt gjøres kjent med lovendringer, og ha tilgang til loven, slik at NIF kan vurdere om den er i samsvar med NIFs regelverk.»

V E D T A K

Kontrollutvalget tok informasjon fra NIFs juridiske avdeling til orientering.

53-19/21	LOVUTVALG OG DOMSUTVALG I NIF
----------	-------------------------------

Bakgrunn

KU ønsker å få en orientering om mandater og arbeidsprosesser for lovutvalg og domsutvalg i NIF. Det er utfordrende for KU å vurdere hvilke saker som bør tilligge et kontrollutvalg versus andre utvalg i NIF.

Beskrivelse og vurdering

Advokat Niels Kiær informerte om Lovutvalg og Domsutvalg i NIF. Begge organ velges på Idrettstinget. Idrettsstyret har ikke instruksjonsmyndighet ovenfor disse utvalgene.

Lovutvalget behandler spørsmål om fortolkning av NIFs lov, samt andre spørsmål av foreningsrettslig og organisasjonsrettslig art.

Domsutvalget behandler straffesaker og skal være uavhengig. Saksbehandlingsregler fremkommer av NIFs lov §11-12 flg.

Avslutningsvis orienterte Kiær særskilt om dekning av saksomkostninger for saker som kommer inn for domsutvalget og NIFs lov §11-14 samt om dopingsaker og WADA-koden.

VEDTAK

Kontrollutvalget tar gjennomgangen til orientering.

54-19/21

BERETNING FRA KU FOR 2020

Bakgrunn

Idrettstinget vedtok på Idrettstinget 2019 å endre §2-12 slik at KU fikk et utvidet ansvar for å påse forsvarlig forvaltning i organisasjonsleddet. Det ble også informert om i sakspapirene til Idrettstinget at Idrettsstyret ville utarbeide en veileder til bruk for KU i deres arbeid. Det er utarbeidet en veileder både for org.ledd med- og uten ekstern revisor i idrettslag. Det foreligger slik vi ser det ingen tilpasset veileder for særforbund og kretser. NIF hadde høsten 2020 dagens veiledere ute på høring hos utvalgte særforbund og KU i NIF. KU i NIF ga 29.09.2020 sin tilbakemelding. Helt overordnet adresserte KU følgende i sin tilbakemelding i høringsrunden:

KU i NIF opplever, basert på åpenhetsutvalgets rapport og annen informasjon, at kontrollutvalgets «påse ansvar» er:

Kontrollutvalget er tinget/årsmøte sitt redskap for å sikre at virksomheten til organisasjonsleddet skjer i tråd med gjeldende lover, regler og vedtak (strategier, budsjetter, enkeltvedtak osv). Dette arbeidet er viktig for å oppnå tillit hos medlemmer og samarbeidspartnere. Kontrollutvalgets oppgave er det løpende tilsynet med organisasjonsleddets forvaltning på vegne av tinget.

I dagens utkast til veiledere og sjekklister syns KU det er vanskelig å se en materialisering av vesentlig forskjeller på tidligere § 2-12 og revidert §2-12. Her tenker vi spesielt på det som skal ligge inn under temaet forsvarlig forvaltning. Det er i veilederne mye fokus på regnskap med tilhørende systemer og rutiner. Det er også vanskelig for omverden å forstå at KU ikke skal befatte seg med konkrete saker hvor parter hevder at det er brudd på lover og regler. KU skal kun se på saker utifra et prinsipielt grunnlag.

Sjekklisten til veilederen bærer også preg av at KU i org.ledd med ekstern revisor skal ha et forhold til avleggelse av årsregnskap og styrets beretning. KU skal ikke revidere styrets årsberetning og «at den gir et rettvise bilde av idrettslaget for den aktuelle periode». Det tilligger ekstern revisor.

Avsnitt «konklusjon i veileder for beretning fra KU»:

Det er i beretningen en konklusjon hvor KU skal anbefale tinget/årsmøte å godkjenne/ikke godkjenne styrets beretning og årsregnskap med noter. Dette skal ikke tilligge et KU i et org.ledd som har ekstern revisor.

Vedlagt sakspapirene fulgte et forslag til en beretning fra KU i NIF som i større grad svarer ut NIFs lov §2-8 for org.ledd med ekstern revisor. KU ønsket å diskutere med NIF og eventuelt lovutvalget hvordan beretningen fra KU i NIF skal være i form og innhold.

Beskrivelse og vurdering

NIF hadde ingen kommentar til beretningen og mener KU står fritt til å skrive sin beretning som de måtte ønske. Det ble fremhevet i møte at KU også skal avgi en rapport til Idrettstinget. Det er derfor ikke behov for at man i et vedlegg til beretningen viser til saker KU har behandlet med tilhørende anbefalinger.

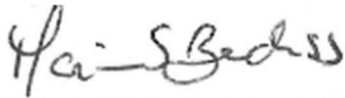
VEDTAK

Kontrollutvalget tar tilbakemeldingen til etterretning.

KU anbefaler at det til idrettstinget blir fremmet et forslag til en veileder som passer dagens ordlyd i loven for hva et KU skal befatte seg med. Med dagens ordlyd i loven bør det for KU i NIF, større særforbund og kretser vurderes om det bør stilles kompetansekrav til de som sitter i et KU.

Møtet hevet kl. 14.45

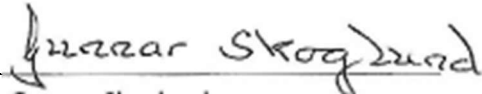
Oslo, 15.02.2021

Mariann Steine Bendriss
Leder

Tom Ericson

Gunnar Skoglund